

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA
ŠILUTĖS R. KINTŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS
IŠORINIO VERTINIMO TRUMPOJI ATASKAITA

IŽANGA

Vizito laikas – 2018 m. balandžio 9–12 d.

Vizito tikslas – Kintų pagrindinės mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Vilija Prižgintienė – vadovaujančioji vertintoja, Inga Kurlavičienė, Loreta Eitutienė, Lina Zubauskienė – vertintojos.

Išorės vertintojai stebėjo 59 ugdomąsias veiklas (iš jų – 55 pamokas), neformaliojo švietimo užsiėmimus, klasės valandėlę, kitą įstaigos veiklą: vadovų ir personalo darbą, mokinių elgesį, santykius pertraukų metu klasėse, koridoriuose. Vizito metu išorės vertintojai kalbėjosi su mokyklos darbuotojais, savivaldos institucijų atstovais, analizavo Kintų pagrindinės mokyklos veiklos, mokinių pažangos fiksavimo dokumentus, mokytojų ilgalaikius planus bei kitus dokumentus.

Ataskaitoje pateiktos išvados, rekomendacijos yra priimtos bendru komandos sutarimu, atsižvelgiant į išorinio vertinimo metu surinktus bei prieš išorinį vertinimą išnagrinėtus mokyklos veiklos duomenis. Išorės vertintojų komanda yra įsitikinusi, kad rekomenduojamus patobulinti veiklos aspektus Kintų pagrindinė mokykla gali įgyvendinti veiksmingiau panaudodama mokytojų gebėjimus, puoselėdama dialogo ir reflektavimo kultūrą dėl susitarimų, veiksmingiau panaudodama savo vidaus išteklius bei pasitelkdama išorės partnerius. Siekiant pažangos, gerinant silpnuosius veiklos aspektus, būtų tikslinga pasinaudoti stipriaisiais veiklos aspektais, gerąja mokytojų patirtimi.

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Kintų pagrindinė mokykla yra Šilutės rajono pakraštyje. Dėl mažėjančio mokinių skaičiaus nuo 2014-09-01 Šilutės r. Kintų vidurinė mokykla tapo pagrindine mokykla, kurios paskirtis – pagrindinės mokyklos tipo mokykla–daugiafunkcis centras, teikiantis ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą, organizuojantis neformalias veiklas suaugusiems. Kintų pagrindinės mokyklos patalpose mokomi ir vaikai, siekiantys įgyti vidurinį išsilavinimą, nors vidurinio ugdymo programos mokiniai priklauso Šilutės pirmosios gimnazijos Kintų skyriui.

Kintų seniūnija – kaimiška vietovė, kaimuose gyvenantys mokyklinio amžiaus vaikai sudaro 2/3, o Kintų miestelio vaikai tik 1/3 visų mokinių skaičiaus. Susisiekimas su rajono centru viešuoju transportu yra ribotas, daugumos šeimų ekonominė-socialinė padėtis nėra pakankamai gera, todėl baigę 8 ar 10 klasių mokiniai toliau mokslus tęsia Kintuose.

Kintų pagrindinė mokykla yra prie Kuršių marių, nuostabioje ir ramioje gamtinėje aplinkoje, šalia Kintų Vydūno kultūros centro, todėl kūrybiškai ir originaliai išnaudoja gamtines sąlygas ir kultūrinę aplinką formaliam ir neformaliai ugdymui, patyriminei veiklai.

II. MOKYKLOS STIPRIEJI IR TOBULINTINI VEIKLOS ASPEKTAI

Stiprieji mokyklos veiklos aspektai

1. Asmenybės tapsmas (1.1.1. – 3 lygis). Mokykloje veikia Mokinių taryba, kurią sudaro 5–10 klasių seniūnai. Mokinių taryba turi galimybių saviraiškai, administracijos darbuotojai mokinių iniciatyvas palaiko. Mokiniai mokykloje jaučiasi gerai, yra mandagūs ir tolerantiški. Mokykloje patyčių pasitaiko ypač retai. Bendruomenė identifikuoja save kaip išskirtinę, kultūrą puoselėjančią ugdymo įstaigą, kurios mokiniai ir visi mokyklos darbuotojai yra neatsiejama Kintų miestelio bendruomenės dalis. Visi Kintų bendruomenės renginiai, akcijos, projektai įgyvendinami kartu su mokyklos bendruomene. Mokiniai skatinami savanorystei bendruomenės renginiuose, daugiafunkciame centre. Dalyvaudami bendrose veiklose mokiniai ugdomi bendruomeniškumą, atsakomybės jausmą. Mokinių gyvenimo planavimui mokykloje skiriamas tinkamas dėmesys. Ugdymo karjerai koordinatorius kartu su klasių vadovais, kitais mokytojais organizuoja mokiniams išvykas, susitikimus, skirtus karjeros ugdymui. Mokykla siekia kuo išsamiau mokinius supažindinti su

konkrečia profesija, sudaroma „šėšėliavimo“ galimybė – mokinys supažindinamas su profesija realioje darbo vietoje. Mokiniai turi galimybių atlikti įvairius savęs pažinimo, tinkančios profesinės veiklos srities išryškavimo testus, tačiau ši veikla ir rezultatai su mokiniu nėra aptariami, mokiniai nepildo individualaus karjeros plano. Karjeros ugdymo veikla aprašyta mokyklos tinklalapyje, ten galima rasti ir įvairių naudingų nuorodų apie karjeros ugdymą. Vertintojai daro išvadą, kad mokyklos vertybinių nuostatų puoselėjimas, skatinimas savanoriauti, Kintų bendruomenės indėlis ugdant pilietiškumą, meilę savam kraštui daro teigiamą įtaką asmenybės brandai ir asmenybės tapsmas vertinamas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

2. Pagalba mokiniui (2.1.3. – 3 lygis). Mokykloje dirba visa specialistų komanda į kurią, esant poreikiui, gali kreiptis mokiniai. Mokiniai kartu su socialine pedagoge mokykloje organizuoja įvairias akcijas, dalyvauja projektinėse veiklose – pavyzdžiui, organizuotas projektas emeritams, skirtas Lietuvos šimtmečiui paminėti. Socialinė pedagogė, psichologo asistentė bendrauja su dalykų mokytojais, klasių auklėtojais, tėvais, aptaria mokinių lankomumo klausimus, konsultuoja mokytojus, informuoja tėvus. Esant reikalui socialinė pedagogė kartu su seniūnijos socialiniu darbuotoju vyksta į mokinio namus. Mokykla bendradarbiauja su Vaiko teisių apsaugos tarnyba, policija, seniūnija, Švietimo skyriumi, Pedagogine psichologine tarnyba. Mokykloje susitarta dėl mokinių, kurie turi lankomumo, elgesio problemų, stebėjimo. Mokiniai turi atskirus sąsiuvinius, kuriuose mokytojai rašo pagyrimus ar pastabas ir aptaria juos su klasės auklėtoju. Jei mokinys gauna 5 pastabas, jį socialinė pedagogė kviečia pokalbio, kartu aptaria, kokios pagalbos jam reikia, ieško problemų sprendimo būdų. Visi mokiniai mokykloje yra pastebimi, su jais bendraujama geranoriškai. Vertintojai daro išvadą, kad specialistų darbas, bendradarbiaujant su klasių auklėtojais, mokytojais, administracija, pagalbos vaikui institucijomis, daro poveikį vaiko gerovei ir yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

3. Klasės valdymas (2.2.2. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis). Vertinimo savaitę daugumoje (89 proc.) stebėtų pamokų fiksuotas palankus mokymuisi klasės valdymas, susitarimų dėl tvarkos, elgesio taisyklių laikymasis, tinkamas emocinis mikroklimatas, vyravo pagarbūs mokytojų ir mokinių santykiai. Mokytojų reikalavimai dažniausiai buvo aiškūs ir suprantami mokiniams. Gerą mokinių elgesį stebėtose pamokose lėmė numatytų taisyklių laikymasis. Dažniausiai mokytojai drausmę ir tvarką palaikė sutelkdami mokinių dėmesį į jiems prasmingą veiklą, mokymąsi. Šilti mokinių ir mokytojų santykiai pamokose padėjo siekti užsibrėžtų tikslų, kūrė palankų mokymuisi mikroklimatą, motyvavo mokinius veiklai. Į didesnę dalį stebėtų pamokų (89 proc.) mokiniai nevēlavo. Tarpusavio susitarimais ir santykiais grįstas paveikus klasės valdymas padėjo kurti bendrystę ir vertinamas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

4. Santykiai ir mokinių savijauta (2.3.2. – 3 lygis). Mokytojų, mokinių, tėvų, pagalbos mokiniui specialistų, kitų mokyklos darbuotojų tarpusavio santykius palankiai vertino dauguma pokalbiuose dalyvavusių bendruomenės narių. Mokinių saugumui skiriamas tinkamas dėmesys: mokykla dalyvauja Olweus patyčių prevencijos programoje, analizuojami mokinių elgesio taisyklių pažeidimai, smurto, patyčių, žalingų įpročių, mokyklos nelankymo atvejai, pagalbos teikimo klausimais konsultuojami mokytojai. Mokiniai vieni kitus pažįsta, yra tarsi draugai, todėl retai pasitaiko patyčių, mokinių teigimu, mokytojai su mokiniais elgiasi pagarbiai. Atlikti mokyklos mikroklimato tyrimo rezultatai rodo, kad mokyklos mikroklimatas labai geras. 44 proc. stebėtų pamokų santykiai ir mokinių savijauta išskirti kaip stiprusis pamokos aspektas. Vertinimo savaitę pamokose, per pertraukas, pokalbiuose su bendruomenės nariais stebėti ir fiksuoti tinkami mokinių ir mokytojų, mokinių tarpusavio santykiai, sudarantys geras sąlygas mokymuisi, darbingam mikroklimatui, bendravimui, leidžia daryti išvadą, kad santykiai ir mokinių savijauta yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

5. Veiklos, įvykiai, nuotyčiai (2.3.2. – 4 lygis). Mokykloje organizuojama įvairi prasminga veikla: tradicinės ir netradicinės šventės, meno renginiai, projektai, varžybos, konkursai, kino dienos, parodos, akcijos ir kt. Mokykloje mokiniams siūloma 16 neformaliojo vaikų švietimo būrelių, dauguma jų skirti sporto, muzikos, meniniams gebėjimams ugdyti. Mokykloje organizuojamos pažintinės išvykos skatina pozityvaus klasės mikroklimato kūrimą, plečia mokinių akiratį. Aktyvus mokinių dalyvavimas ne mokyklos organizuojamoje neformalioje ir savanoriškoje veikloje. Savanorystės veiklos stiprina mokinių pilietines-socialines kompetencijas. Aktyvūs mokyklos Tėvų tarybos nariai įsitraukia į renginių organizavimą, atlieka tyrimus, skaito pranešimus. Mokyklos

socialiniai partneriai pabrėžė, kad mokiniai dalyvauja rekreacinių zonų, miestelio tvarkymo akcijose. Aktyvi ir mokyklos projektinė veikla – dalyvaujama socialiniuose, mokomuosiuose, tarptautiniuose projektuose. Aktyvi daugiafunkcio centro veikla buria bendruomenės žmones, centre vyksta kultūrinė, šviečiamoji, sveikatinimo, savanorystės veiklos. Vertintojai konstatuoja, kad įstaigoje vykdoma turtinga, įsimenanti, prasminga veikla yra tinkama mokinių saviraiškai ir bendruomeniškumui ugdyti, vertybinėms nuostatoms formuoti ir mokyklos veiklas, įvykius ir nuotykius išskiria kaip stiprųjį veiklos aspektą.

6. Pastatai ir jų aplinkos (3.1.2. – 3 lygis). Ugdymo procesas vykdomas trijuose mokyklai priklausančiuose pastatuose: mokykloje, darželyje ir daugiafunkciame centre. Mokykloje yra visų mokomųjų dalykų kabinetai, kuriama saugi, jauki ugdymo(si) aplinka. Mokyklos pagrindiniame pastate atnaujinti sanitariniai mazgai, rekonstruotos medžio ir metalo dirbtuvės, maisto išdalavimo patalpa, įrengti atskiri pagalbos mokiniui specialistų ir administracijos kabinetai, sporto patalpos, aptarnaujančio personalo patalpos, atidaryta pilnos darbo dienos ikimokyklinio ugdymo grupė vaikams nuo 1 m. amžiaus. Mokytojai turi erdvų mokytojų kambarį, įrengtos aktyvaus ir pasyvaus poilsio zonos mokiniams, nupirktos spintelės drabužiams. Pamokoms, aktyvioms pertraukoms, renginiams potencialiai išnaudojamos vidaus erdvės, sukurti aktyvaus judėjimo, iškrovos, mąstymo, poilsio, skaitymo kampeliai, lauke įrengtos mini futbolo, krepšinio, tinklinio, lauko treniruoklių aikštelės. Išorinio vertinimo metu vertintojai stebėjo tinkamą ne tik centrinio pastato, bet ir kitų mokyklai priklausančių pastatų panaudojimą ugdymo proceso, neformaliojo švietimo veiklų organizavimui. Mokykla neturi aktų salės, todėl renginiams ir šventėms naudojama daugiafunkcio centro salė, kurioje yra profesionali įgarsinimo ir apšvietimo sistema, multimedija, šioje salėje vyksta menų, psichologijos pamokos. Išorės vertintojai gerai vertina mokyklos bendruomenės pastangas kurti jaukias ir funkcionalias ugdymo(si) aplinkas ir pritaria mokyklos direktorės 2017 metų ataskaitoje esantiems teiginiams, kad yra problemų (pagrindinio pastato, stadiono renovavimas, daugiafunkcio centro pastato renovacijos trūkumų šalinimas ir kt.), kurias reikėtų spręsti kartu su ugdymo įstaigos savininku.

7. Mokymasis ne mokykloje (3.2.1. – 4 lygis). Įvairios mokyklos aplinkos naudojamos pamokoms, neformaliajam švietimui, projektinei veiklai organizuoti. Siekdami įvairinti ugdymo procesą mokytojai, atsižvelgdami į ugdymo turinį, pamokas organizuoja mokyklai priklausančiame daugiafunkciame centre, stadione. Kintų bendruomenės pastangomis yra įrengta sportui skirta aikštelė. Mokykloje yra įvairių erdvių, skirtų mokinių poilsui. Edukacinės išvykos, pamokos kitoje aplinkoje yra dažnas reiškinys mokykloje. Edukacinės išvykos organizuojamos pažintiniais, ugdymo karjerai, savanorystės, socialinės veiklos, akademiniais tikslais. Netradicinės pamokos vedamos Vydūno kultūros centre, senosiose kapinėse, miške, girininkijoje, Nemuno deltos regioniniame parke ir kitur. Edukacinės išvykos siūlo ne tik mokytojai ir mokiniai, bet ir tėvai. Tėvai dažnai kviečiasi mokinius į savo darbovietes. Išvykose dalyvauja visi mokiniai. Netradicinės pamokos ir edukacinės išvykos fiksuojamos mokyklos mėnesio planuose, tam skirtame žurnale mokytojų kambaryje. Įvairūs mokiniams aktualūs susitikimai vyksta ir mokykloje, atvyksta ir pamokas veda įvairių įstaigų atstovai, kviešti lektoriai, lankosi buvę mokiniai, įstoję mokyti į aukštąsias mokyklas, kolegijas. Atsižvelgiant į pateiktus duomenis daroma išvada, kad mokymasis ne mokykloje yra vienas stipriųjų mokyklos veiklos aspektų, šia patirtimi mokykla galėtų dalintis su kitomis ugdymo institucijomis.

8. Optimalus išteklių paskirstymas (4.1.1. – 3 lygis). Mokyklos finansinius išteklius sudaro mokinio krepšelio, savivaldybės, projektinės bei paramos lėšos. Mokyklos administracija turimas lėšas valdo vadovaudamasi valstybės ir Šilutės rajono savivaldybės tarybos norminiais teisės aktais, atsižvelgdama į bendruomenės poreikius. Pagal mokinio krepšelio finansavimo metodiką mokyklai lėšų nepakanka, tačiau aktyviai ieškoma papildomų finansavimo šaltinių. Materialinės bazės gerinimui skiriamos verslininkų, tėvų paramos lėšos, stengiamasi pritraukti projektinių, 2 proc. GPM lėšų. Per trejus metus mokykla pritraukė 20000 eurų paramos lėšų. Metodinėse grupėse susitariama dėl vadovėlių ir mokymo priemonių įsigijimo, mokytojams dengiamos kopijavimo išlaidos. Turimų lėšų nepakanka ir mokytojų kvalifikacijos tobulinimui – dalį kvalifikacijos kėlimo lėšų darbuotojai sumoka patys. Turimos lėšos ir pritraukti papildomi finansiniai ištekliai skirstomi skaidriai, panaudojami mokyklos materialinei bazei gerinti, optimaliai paskirstomi atsižvelgiant į mokinių interesus, todėl optimalus išteklių paskirstymas yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

9. Įsipareigojimas susitarimams (4.1.2. – 4 lygis). Išorės vertintojų vizito metu kalbinti mokytojai, mokiniai, tėvai, socialiniai partneriai, aptarnaujantis personalas išskyrė mokyklos vadovę

kaip lyderę, kuria tiki, pasitiki, priima jos idėjas. Tėvų tarybos atstovai pabrėžė, kad pasikeitus mokyklos vadovui jaučiasi drąsiau, gali nevaržomai prašyti pagalbos, kartu spęsti iškilusias problemas. Pokalbyje dalyvavę Mokinių tarybos atstovai teigė, kad mokykloje nejaučia įtampos, pastebėjo bendruomenės narių emocinius pokyčius. Metodinės tarybos nariai akcentavo fizinių aplinkų pokyčius – atsirado spintelių mokiniams, žaidimams skirtų erdvių. Mokyklos aptarnaujančio personalo teigimu, mikroklimatas darbe labai geras. Anot kalbintų socialinių parterių, mokyklos vadovė – iniciatyvus, aktyvus žmogus, kryptingai siekiantis pokyčių. Išorės vertintojų konstatuoja, kad mokyklos direktorė imasi tiesioginių veiksmų strategijai, veiklos programoms įgyvendinti, ja pasitiki beveik visi mokyklos bendruomenės nariai, todėl įsipareigojimas susitarimams vertinamas labai gerai ir yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

10. Mokyklos tinklaveika (4.2.3. – 4 lygis). Mokykla atvira bendravimui ir bendradarbiavimui, o partnerystė su kitomis institucijomis yra kryptinga ir padeda kompleksiskai siekti užsibrėžtų tikslų. Palanki mokyklos geografinė padėtis sudaro sąlygas bendradarbiauti su Vydūno centru, mokykla prisideda prie vydūniškos veiklos sklaidos. Centre nuolatos veikia įvairios parodos, kurias ugdymo procese kūrybiškai panaudoja dailės, technologijų mokytojai. Panaudojant projektines lėšas sukurtos 5 tikslinės edukacinės programos, suderintos su bendrojo ugdymo programa. Mokyklos mokiniai ir mokytojai yra pirmieji šių programų įgyvendinimo dalyviai, vertintojai. Vydūno centre įsikūrusios emalio dirbtuvės, vykdoma metalo dekoravimo emaliu programa, veikia Šilutės meno mokyklos filialo dailės ir muzikos klasės. Mokyklai priklausantis daugiafunkcis centras yra visos miestelio bendruomenės traukos centras. Jame bendruomenė renkasi sportuoti, dalyvauti renginiuose, lankosi bibliotekoje. Socialiniai partneriai išskyrė mokyklos partnerystę su Fridricho Bajoraičio viešąja biblioteka, į kurią integruota mokyklos biblioteka. Čia vyksta lietuvių kalbos ir teatro srautinės pamokos, protų mūšiai, edukaciniai užsiėmimai. Glaudus ryšys mokyklą sieja su miestelio seniūnija – mokykla keičiasi informacija apie problemas šeimose, aptaria jų sprendimo būdus, derina renginius. Mokiniai kviečiami per bendruomenės renginius koncertuoti, vaidinti. Mokiniai prisijungia prie rekreacinių teritorijų tvarkymo. Mokykla glaudžiai bendradarbiauja su Vainuto, Veiviržėnų Jurgio Šiaulio, Šilutės pirmąją gimnazijomis, Vilkyčių mokykla, Šilgalių daugiafunkciu centru. Informacija viešinama kryptingai. Analizuodami mokyklos dokumentus ir virtualius šaltinius, išorės vertintojai pastebėjo, kad mokykla turi nemažai rėmėjų, kurie prisideda prie mokyklos turtinimo, aplinkos puoselėjimo. Apibendrinę išvardintus faktus išorės vertintojai teigia, kad mokyklos tinklaveika yra paveiki, partnerystė su vietos bendruomene ir socialiniais partneriais prasminga ir padeda siekti užsibrėžtų tikslų. Mokykla yra ne tik bendruomenės dalis, bet ir ašis, apie kurią sukasi bendruomenės gyvenimas.

Tobulintini mokyklos veiklos aspektai

1. Mokinio pasiekimai ir pažanga pamokoje (1.2.1. – 2 lygis). 23,64 proc. stebėtų pamokų vertintojai mokinio pažangą ir pasiekimus priskyre prie tobulintinos pamokos veiklos ir tik 1,82 proc. pamokų nurodė kaip stiprųjį pamokos aspektą. Daugeliu atveju vertintojų stebėtose pamokose mokytojai neskyrė dėmesio pamokos uždavinio įgyvendinimo pamatavimui, nefiksavo asmeninės pažangos, nesuteikė mokiniams galimybių patiems stebėti savo mokymąsi ir prisiimti atsakomybę už pamokos uždavinio įgyvendinimą. Vadovaujantis stebėtų pamokų protokolų analize darytina išvada, kad kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Jei mokytojai tinkamai suformuluotų pamokos uždavinį, numatytų vertinimo kriterijus ir su jais supažindintų mokinius, sudarytų sąlygas mokiniams įsivertinti savo pasiekimus ir pažangą, reguliariai aptartų su mokiniams jų asmeninius pasiekimus, tikėtina, didėtų mokymosi motyvacija, mokiniai prisiimtų atsakomybę už mokymosi rezultatus, stiprintų mokėjimo mokytis kompetenciją.

2. Diferencijavimas ir individualizavimas pamokoje (2.2.2. – 2 lygis). Mokytojai pripažįsta mokinių skirtybes, tačiau stebėtose pamokose retai sudarė sąlygas kiekvienam mokiniui atskleisti savo gebėjimus. Pedagogai dažniausiai dirbo su visa klase, rėmėsi aktyvesniais mokiniams, skyrė visiems vienodas užduotis arba jas individualizavo pavieniams mokiniams, dažniausiai turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių. Gabieji mokiniai ugdyti kartu su visa klase. Jeigu organizuodami mokymą(si) mokytojai atsižvelgtų į mokinių skirtybes (amžiaus tarpsnio, asmeninius ir ugdymosi poreikius, interesus, gebėjimus, mokymosi stilius), skirtų tinkamą dėmesį veiklą ir mokymosi tempo atskiriams mokiniams arba jų grupėms pagal skirtingus poreikius ir gebėjimus

diferencijavimui, individualizavimui ir mokymosi suasmeninimui, tikėtina, kad kiekvienas mokinys pagal savo gebėjimus pasiektų geresnių rezultatų, stiprėtų mokinių mokymosi motyvacija, o tinkamas gabijų mokinių ugdymas leistų jiems pasiekti didesnės pažangos.

3. Metodų įvairovė pamokose (2.2.2. – 2 lygis). Daugumoje (60 proc.) stebėtų pamokų mokomoji veikla buvo nukreipta į žinių perteikimą, dažniausiai taikyti tradiciniai mokymo metodai. 35 proc. stebėtų pamokų mokiniams suteikta galimybių bendrauti ir bendradarbiauti įvairaus dydžio grupėse. 31 proc. stebėtų pamokų mokymasis sietas su mokinių gyvenimo patirtimis, sudarytos vidutiniškos sąlygos modeliuoti ar spręsti realias problemas, ugdytis gyvenimui aktualius mąstymo ir veiklos gebėjimus. Stebėtose pamokose retai ugdytas gebėjimas suvokti įvairią informaciją, ją sisteminti, analizuoti ir interpretuoti. Koreliacinė pamokų stebėjimo duomenų analizė rodo stiprų vadovavimo kiekvieno mokinio mokymuisi ir mokymosi patirčių ryšį (koreliacijos koeficientas – 0,75). Šis ryšys leidžia daryti išvadą, kad stebėtose pamokose dominavęs mokytojo aiškinimas nesudarė reikiamų sąlygų ugdytis bendrąsias ir dalykines kompetencijas. Jei mokytojai, planuodami ugdomąją veiklą, atsižvelgtų į šiuolaikinės pamokos kriterijus, mokymą sietų su mokinių turima patirtimi, amžiumi, skirtingais gebėjimais, polinkiais, taikytų įvairius mokymo(si) būdus ir formas, atsižvelgtų į mokinių poreikius, tikėtina, padidėtų mokinių mokymosi motyvacija, susidomėjimas dėstomu dalyku, pamokos taptų įdomesnės, o ugdymo procesas būtų patrauklesnis.

4. Gabijų mokinių ugdymas pamokose (2.1.3. – 2 lygis). Gabumų ir talentų ugdymas mokykloje vykdomas rengiant mokinius dalykinėms olimpiadoms, konkursams, sporto varžyboms, kviečiant dalyvauti neformaliojo švietimo veikloje, projektuose. Mokykloje nėra gabių mokinių identifikavimo sistemos. Individualių konsultacijų metu mokiniai ruošiami olimpiadoms ir konkursams, mokykloje nėra modulių žinioms gilinti. Vertintojai pastebi, kad kiekvieno mokinio gabumų ir talentų atskleidimas ir ugdymas pamokoje yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Išanalizavus pamokų stebėjimo protokolus galima daryti išvadą, kad tik pavienėse pamokose (10,9 proc.) gabumų turintys mokiniai sulaukė reikiamo dėmesio – jiems skirti diferencijuoti namų darbai, užduotys, išnaudotos šių mokinių galimybės teikti pagalbą klasės draugams. Jei mokytojai pamokoje individualizuotų užduotis, išnaudotų gabių mokinių patirtį, gebėjimus, sudarytų sąlygas gabiems mokiniams rinktis užduotis, jų atlikimo tempą, būdą, tikėtina, ugdymo procesas gabiems mokiniams teiktų džiaugsmą, būtų įdomesnis, nuteiktų prasmingam darbui ir aukštesniems mokymosi rezultatams.

5. Vertinimo kriterijų aiškumas (2.4.1. – 2 lygis). Mokinių mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinami pagal parengtą mokyklos Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarką, dalykų mokytojai turi savitas mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkas, kurios aprašytos ilgalaikiuose planuose. Mokytojai mokslo metų pradžioje supažindina su pasiekimų vertinimo kriterijais ir būdais, kabinetų stenduose kabo dėstomo dalyko vertinimo aprašai. Išorinio vertinimo metu nustatyta, kad mokytojai nepakankamai dėmesio skiria mokinių vertinimo ir informavimo apie pasiekimus tvarkos praktiniam taikymui pamokoje. Remiantis apibendrintais stebėtų pamokų protokolais, galima teigti, kad mokytojai nepakankamai sistemingai planuoja ugdymo turinio vertinimą, o vertinimo metu sukaupę informaciją tik iš dalies panaudoja ugdymui planuoti ir koreguoti. 31 (56,4 proc.) stebėtoje pamokoje mokytojai nepakankamai išnaudojo vertinimo būdų ir įvairovės galimybes, nepateikė aiškių pažangos ir pasiekimų vertinimo kriterijų, dialogas vertinant vyko epizodiškai, o įsivertinimui pamokos pabaigoje dažniausiai pritrūkdavo laiko ir praktinės patirties. Planuodami pamoką ir formuluodami mokymosi uždavinius mokytojai retai numatė ir mokiniams nurodė aiškius vertinimo kriterijus ir / arba nesupažindino su jais mokinių. 16,3 proc. stebėtų pamokų užfiksuota, kad vertinimo kriterijai pamokos pradžioje pateikti, bet aptariant pamoką prie jų nesugrįžta. Dalyje (21,8 proc.) pamokų vyravo epizodinis, paviršutiniškas formuojamasis vertinimas, nesudaręs galimybių objektyviai įvertinti mokinių pasiekimų ir pažangos. Daugelyje (47,2 proc.) pamokų mokiniai skatinti pagyrimais, tačiau skatinimui trūko konkrečios vertinimo informacijos. Vertintojai daro išvadą, kad aiškių vertinimo kriterijų numatymas ir aptarimas pamokoje sudarytų sąlygas vertinti pasiekimus ir pažangą lyginant su iškeltu uždaviniu, didintų mokinių mokymosi motyvaciją, stiprintų mokėjimo mokytis kompetenciją ir, tikėtina, darytų teigiamos įtakos mokymosi rezultatams. Apibendrinę išvardintus argumentus, išorės vertintojai teigia, kad aiškių vertinimo kriterijų pateikimas ir aptarimas pamokoje yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas.